

A Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Szegeden, 2017. január hó 18. napján megtartott fellebbezési nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt a **vádlott** ellen indított büntetőügyben a **Szolnoki Törvényszék** 2016. június hó 14. napján kihirdetett **3.B.802/2015/26.** számú ítéletét **megváltoztatja** akként, hogy a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát **10 (tíz) évre súlyosítja.**

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

A vádlott által 2016. június 15. napjától 2017. január 18. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt is beszámítja a kiszabott szabadságvesztésbe.

Megállapítja, hogy a vádlott születési éve (**születési év**), személyazonosító igazolványának száma: (személyazonosító igazolvány szám).

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

Az elsőfokú bíróság a vádlottat emberölés bűntettének kísérlete [Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pont] miatt 7 év szabadságvesztésre és 7 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata fegyház, valamint hogy a vádlott a szabadságvesztésből legkorábban a kétharmad rész kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő szabadságvesztésbe történő beszámításáról, valamint a bűnjelekről.

Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 196.772,- forint bűnügyi költség megfizetésére.

Az első fokú ítélettel szemben ellenérdekű fellebbezések bejelentésére került sor:

Fellebbezett az ügyész a vádlott terhére, a szabadságvesztés és a közügyektől eltiltás tartamának súlyosítása,
a vádlott enyhítés, a védő téves minősítés miatt a cselekmény életveszélyt okozó testi sértés, illetőleg emberölés kísérletének privilegizált esetként történő minősítése, erre figyelemmel enyhítés érdekében.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség eljárási szabálysértésre visszavezethető részbeni megalapozatlanság miatt tárgyalás tartását, részbizonyítás keretében iratok ismertetését indítványozta.

A részbizonyítást követően - írásbeli indítványával egyezően - a tényállás és a jogi indokolás kiegészítése, helyesbítése mellett az ügyészi fellebbezést fenntartva, az első fokú ítélet megváltoztatását, a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés és közügyektől eltiltás tartamának súlyosítását, egyebekben az első fokú ítélet helybenhagyását indítványozta. Utalt az elsőfokú bíróság további eljárási szabálysértéseire is.

A védő álláspontja szerint az eset összes körülményeit figyelembe véve a vádlott cselekménye erős felindulásban elkövetett emberölésként értékelendő, mely cselekményt az önkéntes eredményelhárításra figyelemmel életveszélyt okozó testi sértésként indokolt minősíteni. E cselekmény enyhébb büntetési tétele indokolja a vádlottal szemben kiszabott büntetés enyhítését.

Az ítélet tábla a fellebbezések közül az ügyész fellebbezését ítélte részben alaposnak.

I.

Eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság, amikor a 24. sorszámú jegyzőkönyv tanúsága szerint hiányosan ismertette az iratokat. Az iratokból megállapítható ugyanis, hogy a nyomozati iratok I/1. alatti költségjegyzék és a vádlott őrizetbe vételére vonatkozó, valamint az előzetes letartóztatás tárgyában hozott legutolsó döntés ismertetése elmaradt.

Az ítélet tábla az eljárási szabálysértést akként küszöbölte ki, hogy az ügyben tárgyalást tartott és ismertette a kérdéses iratokat.

Eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság akkor is, amikor a 19. számú jegyzőkönyv tanúsága szerint (szakértő neve) igazságügyi orvosszakértő meghallgatása során a Be. 110. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére nem tisztázta, hogy a szakértővel szemben fennáll-e valamilyen kizáró ok. Mivel ilyen adat az eljárás során nem merült fel, ez az ügy érdemére nem hatott ki, a szakértő által elmondottak bizonyítékként értékelhetők voltak.

Eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság akkor is - a 26. számú jegyzőkönyv tanúsága szerint -, amikor az első fokú ítélet kihirdetését követően a védőt a vádlottat megelőzően nyilatkoztatta a jogorvoslat tekintetében. A Be. 323. § (1) bekezdése rögzíti a fellebbezési nyilatkozatok sorrendjét, a vádlott nyilatkozata a védő nyilatkozatát megelőzi.

A fenti eljárási szabálysértésnek sem volt az ügy érdemére kihatása, ezért az ítélet tábla csak azok megállapítására szorítkozott.

Eljárási szabályt sértett a törvényszék továbbá, amikor az első fokú ítéletet nem kézbesítette a sértettnek. A Be. 262. § (1) bekezdése értelmében ugyanis ez kötelező. Az ítélet tábla az eljárási szabálysértést akként küszöbölte ki, hogy az első fokú ítéletet kézbesítette a sértettnek.

Egyebekben az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok betartásával folytatta le.

II.

Az ítélet tábla a lefolytatott részbizonyítás és az iratok egybehangzó adatai alapján - figyelemmel a Be. 351. § (2) bekezdés a) pontjára - a tényállást az alábbiak szerint kiegészítette, illetőleg helyesbítette:

A vádlott személyi körülményeire vonatkozóan kiegészítette az igazságügyi pszichológus-szakértői véleményben foglaltakkal a vádlott személyiségét illetően:

A vádlottat diszharmonikus személyiségműködés, alacsony frusztrációs tolerancia jellemzi. Az érzelmi reakciói szegényesek, differenciálatlanok, inkább indulati jellegű reakciók jellemzik. A konfliktusmegoldását indulatos, akár agresszív megoldásmódok jellemezhetik. A morális szabályozó rendszer alacsony hatékonyságú. Csökkent az a belső szorongás, ami a cselekedetek visszafogó erejeként működne. A személyiség tartása csökkent, ösztön és indulati energiák által fokozottan sodorható.

Az első fokú ítélet 4. oldal 1. bekezdésében a település nevét (1. sz. település) helyett (2. sz. település)-re helyesbíti.

Az 5. oldal 2. bekezdés 1. mondatát - mely értelemzavaró megfogalmazást tartalmaz - helyesbíti akként, hogy a belső nyaki verőér és a nyaki főverőér között úgynevezett fisztula alakult ki, mely a nyakat ért közepes erejű szűrés következtében jött létre és amelyet műtéti úton kellett eltávolítani.

Egyebekben az első fokú ítélet tényállása hiánytalan és megalapozott, az a fenti kiegészítésekkel és helyesbítésekkel irányadó volt a felülbírálat során.

Az indokolás 6. oldal 2. bekezdését helyesbíti, hogy a sértett 2015. februárjától akart a vádlottal szakítani, valamint a 8. oldal 3. bekezdését akként, hogy a vádlott kijelentette, hogy "onnan egyikőjük nem megy haza élve".

Egyebekben az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás hiánytalan és megalapozott.

III.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges körben lefolytatta. Az így beszerzett bizonyítékokat mérlegelési körébe vonta. Ennek során részletes indokát adta, hogy mely bizonyítékokat fogadott, illetőleg vetett el és milyen okból.

A védő vitatta az első fokú ítélet ténymegállapításait, és egyben azt is, hogy az elsőfokú bíróság a sértett vallomását fogadta el tényállása alapjául a vádlott védekezésével szemben. Vitatta, hogy az elkövetés eszköze méreténél fogva a szűrésok csekély intenzitása mellett alkalmas volt-e a sértett életének kioltására.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelése során a vádlott védekezésével szemben a sértett vallomását elfogadva állapította meg a tényállást. E körben indokolási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. A sértett vallomását az igazságügyi orvosszakértői vélemény is alátámasztotta. A szakértő kizárólag a szűrésok sorrendiségére nem tudott nyilatkozni, azonban azok intenzitását kis-közepes, illetve közepeset meghaladónak ítélte.

Utal arra az ítéletóra, hogy a 6,5 cm pengelosszúságú kés is alkalmas halálos sérülés okozására. Azt, hogy a vádlott szúrásai milyen erejűek voltak, alátámasztja az is, hogy a sértetten a téli időjárásra figyelemmel egy vastagabb szőrmebéléses kabát volt, melyen áthatolt több szúrás és megnyitotta a hasfalat, a mellkast, légmelllet okozva. Mindezek megalapozzák azt az ítéleti megállapítást, hogy a szúrások közepeset meghaladó erejűek voltak.

A bizonyítékok mérlegelése az elsőfokú bíróság feladata. Megalapozott tényállás esetén a bizonyítékok eltérő értékelésére a másodfokú eljárásban nincs törvényes lehetőség.

A megalapozott tényállásból a törvényszék helyesen következtetett a vádlott bűnösségére, a cselekmény minősítése is törvényes.

Helyes indokok alapján vetette el az elsőfokú bíróság a vádlott erős felindulásban történt elkövetésre irányuló védekezését, illetőleg a védőnek e vonatkozásban kifejtett jogi álláspontját.

Az élet elleni cselekmények döntő többsége indulat hatására elkövetett cselekmény. Ez önmagában azonban még nem alapozza meg az emberölés privilegizált alakzatának megállapítását. Ahhoz az indulat olyan magas foka szükséges, amelynek következtében az elkövető belső egyensúlya megbomlik, tudata elhomályosul, és ennek folytán a megfontolás szokásos mértékének megtartása lehetetlenné válik. Ez az indulat általában egybe esik a rögtönös elkövetéssel. Az erős felindulásnak ezen felül méltányolható okból kell származnia.

A vádlott a sértett szakítási szándékát nyilvánvalóan nem tudta feldolgozni, hiszen először 2015. február 13. napján önmaga, majd 2015. február 21-én a sértett ellen fordult.

Az elkövetés napján tehát a vádlott tisztában volt azzal, hogy a sértett el kívánja őt hagyni. Az emiatt érzett elkeseredettsége erkölcsileg nem méltányolható ok, az nem áll arányban az általa elkövetett cselekmény súlyával.

A rögtönösséget illetően pedig a tényállás szerint a vádlott nem azonnal támadt a sértettre, késsel a kezében a megfelelő pillanatra várt. Több olyan kijelentést is tett - például "innen egyikünk nem megy haza élve", illetve egy gépkocsi mellett elhaladva azt mondta a sértettnek, hogy "ha szerencséd van, abban ülnek" -, amelyből az a következtetés vonható le, hogy a cselekmény során a vádlott tudata tiszta volt és céltudatosan cselekedett.

Mindezekből helyesen vont következtetést az elsőfokú bíróság arra, hogy a vádlott szándéka ölésre irányult, annak fajtáját azonban nem jelölte meg.

Az elkövetés eszközére, a szúrások számára, erejére, az előbbieken hivatkozott kijelentésekre figyelemmel megállapítható, hogy a vádlott az elkövetés pillanatában a sértett halálát kívánva, egyenes szándékkal cselekedett. Az, hogy utóbb megbánta a tettét és segítséget igyekezett hívni, nem befolyásolja az ítéletóra álláspontja szerint azt, hogy az elkövetéskor a szándéka mire irányult.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor a vádlott cselekményét különös kegyetlenséggel elkövetettnek minősítette. A vádlott tizenkétszer szúrta meg a sértettet kis-közepes és közepeset meghaladó erővel nyakán, arcán, mellkasán és hátán. A vádlott mindent elkövetett, hogy a sértett életét kioltsa. Gátlástalanul, a nyílt utcán, a földre eső, vérző sértettbe még belerúgva, emberi mivoltából kivetkőzve követte el a cselekményt, és ezt a tudata is átfogta.

Az elsőfokú bíróságnak az önkéntes eredményelhárításra vonatkozó jogi indokaival is mindenben egyetértett a másodfokú bíróság.

A sértett a cselekmény után, még mielőtt az eszméletét elvesztette volna, maga kért telefonon segítséget. Ezt követően ugyan a vádlott is telefonált a mentőknek, de az önkéntes eredményelhárítás akkor állapítható meg az elkövető javára, ha az eredmény elmaradása az ő magatartására lenne visszavezethető.

Így az, hogy a sértettet követően a vádlott is értesítette a mentőket, illetőleg a segélyhívó számon bejelentette a történeteket, kizárólag nyomatékos enyhítő körülményként értékelendő, önkéntes eredményelhárítás nem állapítható meg.

A bűnösségi körülményeket tekintve az ítélet tábla a vádlott javára a bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomást értékelte enyhítőként, hiszen az ölési cselekményt mindvégig elismerte. További súlyosító körülmény az élet elleni bűncselekmények elszaporodottsága.

IV.

A vádlott által elkövetett cselekményt a törvény 10 évtől 20 évig, illetve életfogytig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az enyhítő körülményekre figyelemmel úgy ítélte, hogy nem szükséges határozatlan idejű szabadságvesztés kiszabása, a büntetés céljai határozott tartamú szabadságvesztéssel is elérhetők.

A büntetés kiszabása során irányadó középérték 15 év. Nem tévedett a törvényszék, hogy a középértéktől a vádlott javára indokolt az eltérés, ezt a cselekmény kísérleti szakban maradása, illetőleg a vádlott cselekmény utáni magatartása indokolja.

A cselekmény tárgyi súlyára, az elkövetés módjára figyelemmel azonban az ítélet tábla álláspontja szerint az enyhítő szakasz alkalmazása nem indokolt - melynek jogszabályi alapját az elsőfokú bíróság fel sem hívta, noha azt alkalmazta.

Az elsőfokú bíróság által kiszabott 7 év szabadságvesztés büntetés aránytalanul enyhe, annak súlyosítása mindenképpen indokolt. Ezért a másodfokú bíróság a szabadságvesztés tartamát, osztva az ügyészi fellebbezést, a törvényi minimummal egyező 10 évre súlyosította.

A közügyektől eltiltás tartama arányos, annak súlyosítása nem indokolt.

Az elsőfokú bíróság helyesen rendelkezett a feltételes szabadságról, azonban elmulasztotta felhívni a Btk. 38. § (2) bekezdésének a) pontját, noha azt alkalmazta, ezért azt az ítélet tábla pótolta.

Helyesen rendelkezett az előzetes fogvatartás tartamának szabadságvesztésbe történő beszámításáról az elsőfokú bíróság, elmulasztotta azonban annak jogszabályi alapját feltüntetni, ami a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdése.

A kifejtettekből következik, hogy az ítélet tábla a fellebbezések közül az ügyész szabadságvesztés tartamának súlyosítására irányuló fellebbezését ítélte alaposnak, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a

Be. 372. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, egyebekben pedig a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A vádlott által 2016. június 15. napjától 2017. január 18. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt is beszámította a kiszabott szabadságvesztésbe a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdése alapján.

Észlelte az ítélőtábla, hogy az első fokú ítélet rendelkező része tévesen tartalmazza a vádlott születési évét, illetőleg nem tartalmazza a vádlott személyazonosító igazolványának számát. Ezért a másodfokú határozatban megállapította, hogy a vádlott születési éve (születési év), személyazonosító igazolványának száma (személyazonosító igazolvány szám).

Az első fokú ítélet bevezető része tartalmazza, hogy - többek között - a 2016. június 14. napján tartott nyilvános tárgyalás alapján hozta és ezen a napon hirdette ki ítéletét az elsőfokú bíróság. Az iratokból megállapítható, hogy 2016. június 14. napján csak határozathirdetés volt az ügyben, ezért a másodfokú bíróság az ítéletet a korábbi tárgyalások alapján meghozottnak és 2016. június 14. napján kihirdetettnek tekintette.

Szeged, 2017. január 18.

Gyurisné dr. Komlóssy Éva s.k.
a tanács elnöke

Sefta Márta dr. s.k.. Cserhádi Ágota s.k.
a tanács tagja, előadó a tanács tagja

A Szegedi Ítélőtábla Bf.I.571/2016/11. számú ítélete és a Szolnoki Törvényszék 3.B.802/2015/26. számú ítéletének a jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2017. január 18.

Gyurisné dr. Komlóssy Éva s.k.
a tanács elnöke